

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU PROGRES ECONOMIC, SOCIAL ȘI CULTURAL

ABONAMENTUL:
Pe an cor. 5; pe jumătate an cor. 2.50.
Pentru România 15 lei pe an.

INSERTIUNILE:
să socotesc după tarifa, cu prețurile
cele mai moderate.

Abonamentele și inserțiunile să plătesc totdeauna înainte.

Cătră abonenți!

Aflându-ne deja în a doua jumătate a anului, rugăm p. st. abonenți a grăbi cu reînnoirea abonamentelor. Totodată rugăm p. st. restanțieri, să binevoiască a ne trimite prețul abonamentului, cu care restează, pentru ca să putem și noi expeda foaia la timp, căci cu multe greutateți e încopciată tipărirea și expedarea foi.

Prețul abonamentului e abia numai 5 cor. pe an; pe jum. an 2.50.

Rugăm deci on. public român a ne sprijini și a lăți foaia „Bunul Econom” în cercuri cât mai largi.

Cu stimă:

*Administrațiunea
„Bunul Econom”.*

Stări triste.

Nu ne este dat nouă, celor mici a profeti viitorul unui neam.

Sentimentul nostru de onestitate și de ambițiune pentru prosperarea în cele bune și folositoare în ogașa culturală a poporului nostru — află, înă, mulțămire în inter-

nul nostru, când vedem, că ideile propagate de noi prind rădăcini în inima țărânimii române, și tot în aceeași măsură ne înduioșem și respirăm aerul compătimirii, când vedem că relele și vițiile ce bântuie poporul nostru, nu mai vreau să iee sfârșit.

Atât la orașe cât și la sate ne lovim încă și azi de stări bolnăvicioase, cari închid calea progresului nostru.

În anevoioasa luptă pentru traiu ar trebui, ca toți factorii chemați să lucreze cu abnegațiune de sine, pentru închegarea rindurilor societății noastre.

La zidirea unei cetăți să recere putere de brațe, minte, precum și alt diferit material brut. Tot așa pentru înfrunțirea nisuițelor noastre naționale este de lipsă forță de spirit și activitate dezvoltată fără șovăire.

Multe comune de ale noastre înoată azi în noroiul certelor și neînțelegerilor păgubitoare.

Și ca să fim drepti, aceste rele derivă dela ahiaș că-petenii, cari ar trebui să premeargă cu exemplul bun, nevinovatului popor. Din ceartă și neînțelegere să naște zavistia sau invidia

Iată ce zice Scriptura despre acest păcat: *«Zavistia este o întristare și o durere a inimii pentru binele aproapelui; din contră o bucurie și o plăcere pentru nenorocirea aproapelui, care ne vine sau când aproapele nostru este mai avut, sau că și dânsul are aceeași avere. Aceasta se înțelege și pentru onoare, glorie, științe și alte virtuți. „Înlăturăți orice răutate, orice înșelătorie, fătărnicia, zavistia, clevetirea, și ca niște copii născuți de curând să doriți laptele cel cuvântător și curat ca să creșteți printrânsul».*

Învățatul Vauvenarques zice despre invidie: *«Precum consumă rugina ferul așa consumă pe invidioși patimile lor».*

Din zavistie sau invidie se nasc alte păcate, ca: ura clevetirea, disprețul, vicleșugul, înșelătoria, uciderile și alte asemenea.

Acela dar, care vrea să fugă de acest păcat, trebuie să judece, că orice lucru bun i se dă omului, este numai din grația lui Dumnezeu, precum s'a zis: *«Ce ai, și să nu fi căpătat? Și de ai căpătat, de ce te fălești, ca cum nu ai căpătat?»*

Oricare invidiază binele, pe care-l dă Dumnezeu, cugetă blasfemii împotriva lui Dumnezeu și se aseamănă cu acela, cătră care s'a zis: *«Oare ochiul tău de aceea este rău, pentrucă Eu sunt bun? Sau nu-Mi este permis să fac cu ale Mele ce voiesc Eu?»*

Schopenhauer zice: *«Invidia este firească omului, totuși este un vițiu și în același timp o nefericire».*

Acest vițiu află multă găzduire în zilele de acum la inteligența noastră dela sate: preoți și învățători. Nu arare ori vedem pe acești doi factori ai poporului, cum prin sinoadele și comitetele parohiale își consumă puterea spiritului în focul mănii aprinse, certe, batjocuri, cuvinte murdare însoțesc activitatea lor, și toate acestea din cauza, că nutresc ură personală unul față de altul.

Barometrul cugetelor lor ar trebui să lucreze, să funcționeze înspre binele poporului pe care îl păstorește, acești doi factori sunt două elemente nedespărțibile prin însași poziția ce ocupă; nu trebuie să caute mijloace ca unul să se ridice pe ruinele celuilalt.

O cauză comună, nu va putea fi dusă la izbândă prin hărțueli și divergențe de păreri. De câte ori nu am văzut poporul eșind din biserică, bârfind în contra acelor cari au în mână frânele conducerii, pentrucă aceștia orbiți de fumul invidiei aprinse, nu puteau aduce hotăriri valide în cutare afacere de interes școlar sau bisericesc.

Dar nu ne oprim aici. Fibrele sufletului nostru tind a se frânge prin oarba *neunire*, care așa dimensiuni mari a luat.

Acest morb contagios, nu ne lasă să ne organizăm așa după cum firea lucrurilor o pretinde. Ne aducem aminte de istorioara, când un tată de familie și-a chemat fiii la pat, dându-le la fiecare să rupă câte o nuelușe. Dându-i fiecăruia câte una, ei o rupeau cu înlesnire, punând însă mai multe laolaltă, formând un *mănunchiu* ei — fiii — nu le-au mai putut rupe.

Neunirea dintre fruntașii dela sate putem zice, că este una din cauzele principale ce pune pedeci la înjghebarea diferitelor societăți și reuniuni.

Unde ne este dată puțința de a vedea astăzi înființate reuniuni de înmormântare și pentru înfrumusețarea bisericilor, acolo vom ști, că conducătorii poporului lucră mână în mână, stăruind cu toții pentru delăturarea pedecilor ce li s'ar pune în cale.

Mai sunt apoi alții, cari în urma unor încercări ne-succese în diferite afaceri își perd speranța sau nădejdea. Despre speranță zice apostolul: «*Nu aruncați așadar încrederea voastră, care are o răsplătire mare, că cu speranța am fost mântuiți. Speranța însă a celor văzute nu este speranță. Căci aceea ce vede, de ce să o spereze? Dacă însă sperăm aceea, ce nu vedem o așteptăm aceasta cu răbdare.*»

Nădejdea este balsamul ce lungeste zilele vieții noastre. Invățații au constatat psihologicește, că oamenii des-nădăjduiți alunecă mai curând spre recele mormânt, de unde nu mai este reîntoarcere.

Zilele vieții noastre să îndulcesc prin muncă, acolo unde nu e mișcare, nu e viață.

Să ne nisuim deci să nu se aplice și la noi cuvintele lui Salust: «mulți oameni trec prin viață numai ca sclavi

ai stomacului și ai somnului; contrar legilor firei, corpurile acestora sunt numai pentru plăceri și sufletele numai pentru povară».

Mai e încă un adevăr trist.

Majoritatea preoților și învățătorilor, afară de păreții bisericei și ai școlii, nu mai desvoltă activitate, fie din comoditate, fie din nepăsare. Astăzi a devenit un morb modern și la țăranul român, a se împrumuta și îndatori pe la bănci. Aci numai preotul și învățătorul pot lucra cu cel mai mare efect.

Din cauza, că țăranul român încă și acum își trăiește zilele în noroiul neștiinței de carte, el ia bani de la bănci considerând adeseori împrumuturile făcute, ca un fel de pomană.

Aici ar trebui să-și ridice cu putere glasul acești doi factori ai poporului.

Lucrul de căpetenie este dară a deda, a învăța poporul cum să trăiască cu averea sa și cum să o mărească în mod sigur. La un popor însă, căruia îi lipsesc cele mai trebuitoare elemente ale cunoștințelor — această învățare este cu neputință. Avem deci mare trebuință la sate de a împărtăși poporul cu cele mai de lipsă *cunoștințe economice*.

Vine un bulgar și ia în arândă vre-o 4 holde de pământ și face grădinarit în el. Țăranii noștri văd diligența și și iscusința Bulgarului — dar nici habar n'au să-și însușască istețimea și apucăturile aceluia. Văd la domni de la sate mai inteligenți modurile mai bune de a ară, gunoi și conservă pământul, însă nici unuia dintre dânșii nu-i vine voia de a se interesa.

Să plâng mereu, că se împuținează pământul sub oamenii, cari se speresc pe zi ce merge. Nu se cugetă însă, că și acel pământ, dacă ar fi cultivat intensiv cu folosirea

tuturor mijloacelor moderne, născocite de știința economică, ar produce cu mult mai mult.

Parte mare din cărturarii nostri, cari trăiesc pe la o-rase n'au nici idee despre mizeria în care vegetează țara-nul român.

Când Românul năcăjit și obosit de munca zilei merge la cutare bancă să-și plătească din camete, blastămă și ci-asul în care s'a născut, și ca să-și potolească din mânie, își omoară năcazul în rachiul cel de 3 ori blăstămat. De a- ceea cele desfășurate în articolul de față, le considerăm ca tot atâtea stări triste.

N. Hamsea.

Intrunire agricolă în Cărpeneș.

(Invitare).

La invitarea fruntașilor nostri din Cărpeneș (cercul Merceurei) hotărîre am luat să ținem în aceasta comună, Duminecă la 5 Iulie n. c. o

Intrunire agricolă,

la care se va vorbi despre nutrirea vitelor preste tot și în deosebi în timp de secetă; despre noua cultură a viilor; despre tractarea vinului; despre cultura albinelor și despre însemnătatea și foloasele tovărășiilor preste tot și a însoțirilor de credit satești sistem Raiffeisen în deosebi.

Invităm pe toți membrii și iubitorii de înaintare ai poporului nostru la această lucrare folositoare.

Sibiiu, 25 Iunie n. 1908.

Comitetul central al «Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu».

Pantaleon Lucușu,
president.

Victor Tordașianu,
secretar.

Esperințele economului Stan Petru din A.

despre

Producerea nutrețurilor.

Cu mult nutreț, poți ținea multe oițe.
Multe vite, fac mult gunolu. Mult gunolu,
face multe bucate. Multe și bune bucate,
face multă și mare mulțămire.

Umblam mult, lucram puțin; astfel puțin și adunam. Se vindem ceva! dar ce? căci doar și numai pentru trebuințele casei puțin foarte puțin puteam agonisi. Altceva era acolo, unde erau locuri întinse de pășune vitelor, lunci sau prin ținuturi cu păduri, preluci; acolo încâtva era treabă bună pentru săteni, căci doar' din multe vite ce creșteau, puteau să bănească indestul! Însă nu pe toate satele era asta așa.

Mai târziu s'a împărțit câmpul în trei părți. O parte din săteni nu erau mulțămiți cu invoiala făcută. Ce trebuință avem noi de câmpul toamnătecelor și iarăși de câmpul primăverilor despărțite aceste!? Câmpul de ogor încă s'a croit mai mic. Mai puține vite puteam ținea, iar de arat, mai mult trebuia se arăm, adecă câmpul sămănăturilor de primăvară și ogorul.

Însă, — îmi aduc binișor aminte, — că mai mult ovăs și orz am secerat, mai mult cucuruz am săpat, fân, am adunat mai binișor ca până aici, și cu toate aste tot am izbutit binișor cu lucrul. Am isprăvit toate la timp. —

Nutreț, am avut mai mult. Tot atâtea vite am ținut, cu aceeași deosebire, că vitele cari le aveam erau cu mult mai în putere ca până aci. Aram cu ele de pe grajd și nu din pășune.

După împărțirea de trei câmpuri, aram într-o zi atâta, cât înainte de aceasta, în două. Cauza la toate acestea a

fost nutrețul și mai mult și mai bun și prin urmare și vitele mai bune. Gunoii erau mai mult, prin urmare gunoii mai mult. Grâul slobozia mai bine. Cucuruzul să făcea pe mai mari știnlețe.

Tot atunci apucaseră sătenii noștri a semăna mazărice cu ovăs laolaltă. Să fi văzut cum le plăcea mazărichea și cu ovăsul, vitelor, doar mai bine și decât lânul chiar de luncă! Cei drept, că noi și iarba numai atunci o cosiam, pe când i-sa copt și paiul și sămânța; astfel poate și paiele de ovăs vor fi fost tot așa de nutritoare ca acest fân, dacă nu, chiar și mai bine.

S'a apucat apoi oamenii a-și sămăna și luțernă, și mai târziu trifoi așa prin coturi de loc, pe care îl puteau și îngrădi. Dar' apoi s'a și văzut rezultatul, căci economii noștrii toți dearândul își țineau vitele de jug de aci încolo în grajd și vara. Vaca cu lapte având și dimineața și seara încă și puțin nutreț verde, da lapte mai mult și-i creștea și vițalul. Încă și porcii aveau seara venind din câmp, luțernă verde, și să și prindea de ei. — Gunoii din curte de aci în colo mai de multe ori trebuia cărat. Puteau vinde deaci 'neolo grâu, ovăs, orz, cucuruz și chiar și vite tinere.

A sosit apoi comasarea. Să fi văzut atunci supărări, îngrijorări și injurături! Pentru ce, și asta!?

Dapoi, deaci încolo unde se mai și țină omul sărac vite!? Cine oare le va da la vreme de mâncare, cine le va putea adăpa la timp vitele ținute numai în grajd!? Pentru-că omul e cuprins sau numai la tabla lui în câmp, sau numai acasă pe lângă vite! Unul va căpăta loc de frunte pe luncă, celalalt pe vre-o coastă de nimic va căpăta un loc, numai sterp. Ceva fi deaci încolo!? Zău, că e cu greutate a face tuturor pe voie pe locuri deluroase și risipite la așezare, pe vremea comasației, însă, totuși oarecumva, cu vremea, ne vom putea mulțumi și cu asta.

Tot omului i-se vine și partea bună, și și partea mai slabă și din asta; pe cum ne spunea și domnul învățător.

Peste tot cunoștințele și din carte și practice și folosirea acestora cu rost, îl ajută pe tot omul în toate.

Eu, la școală numai atâta am umblat, că m'am învățat a scrie, a ceti și a calcula. Pe mai târziu însă, am avut ochi și urechi bune, astfel despre multe de toate am luat seamă.

Am luat seamă mai ales, că ce face domnul Părintele nostru cu eclesia care o lucră, și câte odată și întrebam câte ceva de el. Bucuros stătea el de vorbă cu mine. În multe treburi mi-a dat și îndrumări. Nu numai atât, dar chiar și domnialui întrebese de mine multe de toate, când venise la noi preot, ca dela un econom mai bătrân, despre multele obiceiuri ale noastre și mai ales despre feliul, cum ne îndeletniceam noi cu lucrarea pământului. Amândurora ne-a fost de folos învățătura împrumutată.

Preotul nostru spunea, că azi mâne nu ni se va întoarce lucrarea de a produce în măsură mai mare cerealele (bucate cu boambă), pentru-că pe an ce merge se ridică mult prețul pământului. Ceea ce și vedem noi înșine; fiind-că se scumpește pământul și să scumpește și lucrul, scade dar prețul bucatelor. Cauza acestora este, că locurite de pășuni întinse, pășunătele comunale s'a împărțit între proprietari, și sau arat. Astfel producem grâu și altele bucate mai multe, de cât ne este trebuință; apoi, iarăși în alte țări se produc foarte multe bucate, cari și fără gunoirea locului se fac, pentru-că acolo locul e nou. Astfel acolo prețul pământului este mic peste măsura noastră. Din țările acestea, fiind transportul destul de scăzut, bucatele se vând cu preț și mai mic, decât ale noastre.

În urma acestui fapt numai așa ne vom putea ajutara, numai așa vom economiza cu folos dacă vom produce

pentru piață, pentru târg, mai puține bucate pe de o parte, de altă parte însă, dacă vom produce, sau dacă vom crește și carne, adevărat ținem și creștem vite! Multe de toate m-am spus și azi și mâine. Pot se zice chiar, că ce am învățat din acestea și ce am urmat a și face, mi-a adus și folos.

Am mai spus eu mai anul trecut, că dela învățătorul încă învățasem multe de toate, despre pomărit, despre îngrijirea pomilor și altele, și văd bine că am și folos după toate astea. Ei, domnule! Îi prea adevărată zicala asta, că: «Ajuta-te pe tine însuși, că și Dumnezeu te va ajuta!» «Înzădar am căscă gura după puiul fript, că tot nu ne cade, de-agata în gură, niciodată». Pentru aceasta, — vezi — socotesc eu producerea de nutrețuri mai din adâns, ca lucrarea cea mai însemnată pentru noi sătenii plugari și crescători de vite pe moșia mică ce o avem!

(Va urma)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„**GLORIA**“. Atragem atențiunea onor. cetitori asupra placatului adăugat în n-rul foaiei noastre de azi, ce poartă titlul patentat sub nr. 38674 de „**Gloria**“ **Apărător de foc**, — placat în care dl *Alexandru Schuster*, își recomandă aparatul său. Recomandăm on. public spre luare aminte și spriginirea acestei invențiuni neapărat de lipsă oricărui proprietar de casă, — și ar fi păcat să lipsască de pe casa oricărui bogat sau sărac, luând în considerare și aceea, că această invenție, costă *foarte ieftin*, și că inventatorul e român. — Celor, cari fac comande mai multe, eventual mai mari, mijlocitorilor li-se dă proviziune sau avans. Să îmbrățișem dar pe propriul nostru frate și să-l spriginim cu comande cât mai multe.

Indiferentism sau ignoranță?

Precum că poporul nostru nu dispune de o civilizațiune mai întinsă este fapt constatat de noi înșine, de care fapt ne lovim zilnic.

E adevărat și aceea, că împregiurările nu tocmai favorabile nouă, ne-au reținut la o treaptă mai înapoiată în cultură, ceea ce constituie un fapt încâtva scuzabil, că noi nu ne pronunțăm și nu ne validăm așa după cum glasul vremii pretinde, pe diferitele terene culturale sociale și economice.

Există însă și alte împregiurări, cari nu se pot ierta și așume, în multe privințe poporul nostru este prea *las* și îndoelnic în afaceri și întreprinderi, cari chiar ar avea puterea efectivă de a-i asigura traiul de toate zilele.

Nu suntem dispuși de astădată a sbiciui unele din păcatele ce sau incuibat în sinul poporului român, deși făcând-o aceasta, nu ar fi în detrimentul poporului și intereselor noastre, căci precum zice o vorbă dreaptă că: *o rană nu să vindecă ținând-o ascunsă, ci aplicând ferul roșu pe bubă*».

În zbuciumata luptă pentru traiu ar trebui ca toți factorii ce poartă numele de oameni culți ai poporului român, să pună umăr la umăr pentru promovarea intereselor de obște, pentru dezrobirea economică a poporului nostru atât de împrejmuț de neajunsuri simțite adânc încă și astăzi.

Economii nostri se află acum în toiul lucrului de vară — muncind din greu și cu zor, la săpatul cucuruzului, sfeclilor, cartofilor etc. Celelalte bucate ca d. ex. grâu, săcară, ovăs, orz precum și celelalte spicoase sunt lăsate în mila Tatălui ceresc, având a se dezvoltă la arșița soarelui dogoritor... prietinos.

Țăranul român cutropit de munca obositoare a zilei, nu prea mult se mai poate gândi și la alte chestiuni ce ating artera vieții economice.

Nu se mai cugetă, și dacă chiar cugetă la o eventuală pagubă ce o poate avea în sămănăturile sale de pe câmp, s'au că din indiferentism, s'au din ignoranță nu face nimic din cele ce ar trebui să facă.

Lucrul cel dintâiu la care ar trebui să se gândească economul acum după ce își vede sămănăturile de pe câmp frumos dezvoltate — ar fi *asigurarea bucatelor* la societățile de asigurare, fiind în cazul acesta asigurat contra daunelor ce ar putea obveni din partea tempestăților naturii.

E știut și constatat pe baze fizice, că în căldurile, de multe ori nesuferite din timpul verii, cade în cantități considerabile, prin multe ținuturi *grindină* sau *ghiață*, care nimicește sămănăturile cu desăvârșire, amenințându-i astfel bietului țăran condițiile de viață și existență, devenind în chipul acesta pentru el viața un chin torturător...

Fiind acum timpul cel mai potrivit pentru asigurarea sămănăturilor de câmp, ar fi cu cale ca preoții și învățătorii se transplante în popor ideea despre folosul și binefacerile ce rezultă în urma *asigurării*. Dar acest indiferentism se arată la economii nostri nu numai față de asigurarea bucatelor de câmp, ci chiar și față de clădirile economice și vite.

Se întâmplă de multe ori, că cutărui econom prăpădindu-ise un bou, nefiind asigurat, sau că e silit a-l vinde și pe celalalt ce i a mai rămas, s'au că împrumută bani pentru a face păreche.

Tot așa auzim din gura țăranului, nu adeseori, că: «*dacă știam eu anul acesta, că ghiața îmi nimicește bucatele din câmp le asiguram*».

Vedem deci, că țăranul nostru se lasă la voia întâmplării. Și la drept zis, nici chiar conducătorii dela sate

nu dezvoaltă destulă activitate în direcțiunea aceasta, mergând cu exemplul și în afacerile de economie.

Neajunsul de care vorbim și care zilnic se practică la poporul nostru, nu știm cum să îl numim, indiferentism sau ignoranță.

N. Hamsea.

Clopotul.

I. La credință.

Prin foc trecut și scos din pământ, fosta-i suit în turn, ca de acolo — după credința moși-strămoșilor — să frângi fulgerile norilor și pace să aduci în văzduh. Când elementele amenință pământul și pe cei ce sunt pe el . . . , omul aflatu-te-a păciuitor bun între amenințator și amenințat; căci, după credință, prin intervenția glasului Tău, multe și mulți au scăpat de prăpădul acestor elemente infuriate. Se poate că și groaznica furtună cu nimicitorul fulger sunt trimise dela Dumnezeu ca pedeapsă spre noi, dar glasul Tău e rugător către Cel ce eartă, și cu el ne scoți de sub pedeapsă. Tu ai apărat de multe ori hotarale împodobite cu hrana noastră! Tu ai salvat adesea viața celor ce luați erau la țintă de fulger! Tu ai oprit puterea vânturilor mari și le-ai prefăcut în zefire adietoare și plăcute! Tu ai făcut și faci, prin glasul Tău, pace între noi și cele de sus! Tu ai frânt tunetul cu glasul Tău asurzitor, și l'ai prefăcut în dulcea armonie de care bucuratu-sa pământul și fiii lui. Tu ai frânt mânia fulgerului și totodată l'ai împaciuit! Așa ai făcut cu vântul, căci g'asul Tău este puternic, blând și dulce. Vezi, Tu metal mort, faci mai multă armonie decât chiar omul care Te-a făcut. Prin glasul Tău se manifestează cuvintele: *«Mărire întru cei de sus și pe pământ pace!»*

2. La viață.

Și când omul se simte prea mic și debil față de ceea ce există peste priceperea lui, glasul Tău răsună, chemând pe acest neputincios la rugăciune către Cel atotputernic Dumnezeu. Suntem neputincioși în primejdii și de aceea glasul Tău anunță și timp de rugăciune pentru neputințele noastre. Eată neputincioșii se adună la glasul Tău în casa Celui ce poate toate a face și a da! Eată-i colo în casa ridicată sub Tine și sub undele armonice ale glasului Tău. Ei se roagă... și trimit rugăciunea lor pe aripele glasului Teu sus către Dumnezeul nostru. Ei se roagă .. și ruga lor dusă pe aripele glasului Tău plângător, află îndurare înaintea scaunului Dumnezeului nostru. Astfel El iartă, ajută și *«ne ferește de cel rău»*... Soția se roagă pentru soț, mama pentru fericirea copiilor, tata pentru mântuire din primejdii, preoții *«pentru cei-ce călătoresc pe Mare de parte»*, ear corul cântă: *«Și ne rugăm Tie Dumnezeul nostru...»* Și toate aceste inimi trimit ruga lor spre cer în armonia glasului Tău ce i-a chemat la rugăciune. Tu metal mort, cântă cu cei vii!

3. La moarte.

Ear când ora morții a sunat pentru om, Tu ești cel dintâiu care plângi! Tu plângi alătura cu mama după copil, alătura cu copilul după mamă, Tu plângi cu soțul după soț..., și Tu care plângi cu noi după cei iubiți! Tu vestești pe cei de aproape și pe cei de departe despre ora de despărțire, și tot tu vestești locașurilor cerești despre sosirea unui mare locuitor al lor. *«În casa Tatălui meu sunt multe locașuri»*, și Tu ești acela cu glasul Tău, care ne conduci la aceste locașuri. Pe aripele glasului Tău suim noi: suflete grele și suflete ușoare. Tu nu simți greu-

tatea lor, dar dacă este, plângi durerea lor. Plângi, și prin plânsul Tău faci pe Judecătorul de sus îndurător pentru păcatele noastre. La ora din urmă a vieții noastre pământești Tu ne vei anunța și ne vei duce unde ne va fi locul; și noi cari azi cântăm cu Tine, Te vom părăsi lăsându-Te ca să cânti cu ceilalți rămași pe pământ. Și glasul Tău se va învechi, dar tot acela va rămâne, și tot menirea aceea o vei avea, carea Ți s'a designat când ai primit numele Tău de *clopot*.

Ioan Vidu.

BIBLIOGRAFIE.

Direcțiunea «Bibliotecei pentru toți» a lansat următorul apel către d-nii Profes. și Institut.

Ne aflăm în ajunul vacanțelor mari, când școlarii așteaptă cu nerăbdare lunile de repaos, iar profesorii, înainte de a se despărți de elevii lor, caută să le dea povețe înțelepte și folositoare asupra chipului cum trebuie copii să-și întrebuințeze timpul, pentru ca pe deoparte să-și repare forțele cheltuite în timpul anului, iar pe de alta ca să-și mai lărgescă cercul cunoștințelor și în tot cazul, ca să nu înceteze cu bunul obicei al cititului.

Dela povețele pe cari profesorii și învățătorii le dau copiilor în acea zi solemnă a despărțirii, depinde în mare parte, buna purtare a școlarilor pe tot timpul vacanțelor, căci povețele acestea li sunt o călăuză și-i fac să se gândească mai serios la timpul lor disponibil pe care ar fi păcat să l piardă cu lucruri deșerte.

Vorba: «jucați-vă copii» e în totdeauna urmată de o mulțime de precepte morale pe cari copii le ascultă cu religiozitate, și la sfârșit luminătorii copiilor adaogă: «Să nu vă dedați totuși, dragi copii, numai jocurilor, ci zilnic

să citiți în vre-o carte înțeleaptă, morală și frumoasă, pentru ca orizonturile minții voastre să se lărgească tot mai tare și inima voastră să tresară de înălțătoare și nobile simțăminte. Citiți în istoria neamului, căci vă veți înflăcăra de mândria glorioasă a străbunilor noștri, — citiți pe marii noștri scriitori, căci în operele lor zac comori de bogăție sufletească, comori deschise pentru fiecare!»

Și cu cuvinte ca acestea și altele mult mai călduroase, profesorii aduc lacrimi în ochii copiilor, cari îi privesc ca pe niște «apostoli» ai luminei, și fiecare își jură, ca pe lângă jocuri, să și adape sufletul cu citiri frumoase, pentru ca în toamnă, când se vor redeschide școlile, și vor fi întrebați:

— Ce-ați citit în timpul vacanțelor?

Cu toții să se poată fâli că au ascultat de poveștile profesorilor și să le poată număra cât mai multe opere cari le au ocupat mintea.

Credem că răspundem cerințelor educației moderne, amintind d-lor profesori și învățători, și în genere tuturor acelor cari au vreun raport direct sau indirect cu școala, — că «Biblioteca pentru toți», prin efinătatea ei cât și prin colecțiunea admirabilă a operelor pe cari le publică, atât din literatura noastră cât și din literaturile străine, se recomandă în primul rând ca o lectură sănătoasă, morală și instructivă.

Facem deci un apel călduros către toți luminătorii tinerimei, rugându-i să dea concursul lor prețios acestei publicațiuni și s'o recomande, contribuind astfel la o cât mai largă răspândire în masele poporului nostru a acestor mici volumașe, modeste în aparență dar nespuse de prețioase prin conținutul lor.

Diracțiunea Bibliotecii pentru Toți.

— În «Biblioteca pentru toți» Nr. 328—329, a apărut **Schiller**, Wilhelm Tell, (Dramă). Traducere de B. Marian. Prețul 60 bani.

— În nrul 331 a apărut: **Nuvele de Gorki**, traducere de d-na Lia Hârsu. Prețul 30 bani

— În Nr. 332 a apărut: **Duelistul de Turghenief** traducere de Ludovic Dauș. Prețul 30 bani.

— În Nr. 333 a apărut: **Curcanii**, piesă națională în patru acte de D-nu Gr. Ventura, Prețul 30 bani. Toate acestea se pot căpăta dela toate librăriile. Catalogul complet al «Bibliotecii pentru toți» să se ceară dela Librăria *Alcalay* din București.

BCU Central University Library Club

Înainte
de a face: personal, obiecte,
sau zidiri un 3-52 (2)

CREDIT
adresați-vă direct la mijlocitorul

MELLER L. EGYED
BUDAPESTA
IX., Lónyay-utca 7., (Telefon:
Interurban 46-81)

care la dorință va servi
onor. public cu servii
pecte gratuite

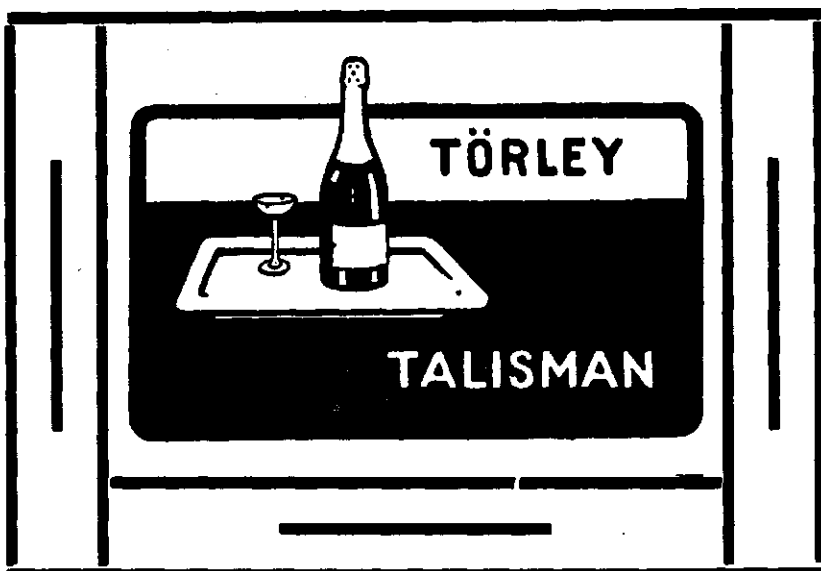
„ARENA“

ORGAN CENTRAL DE ANUNȚURI ÎN DEVA.

Apare la 1. și 15. a fiecărei luni.

Abonament pe an 2.— cor., pe jumătate de an 1.— cor.

Redactor responsabil: AUGUST A. NICOARĂ.

Cruce (stea) dublă electro-magnetică.

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

vindecă și înviorază

Deosebită atențiune
rării, că acest aparat
de 20

Nu e mijloc secret

pe lângă garanție.

e a se da împreju-
vindecă boale vechi
de ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgic, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, tuituri de ureche, bătăie de inimă, sgârciuri de inimă, asma, auzul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența pinsomnie, epileisia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. In cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari pretuosc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care in decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul «Volta» deoarece-*ce* „Ciasul-Volta" atât in Germania cât și in Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e in genere cunoscut, aprefiat și cercetat. Deja efinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi

Prețul aparatului mare e 8 cor.

folosibili la morburi cari nu sunt
ma vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 6 cor.

folosibil la copii și femei de
constituție foarte slabă.

Expedițe din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V/24. Strada Vadász, 34. colțul.

CUMPĂRAȚI BIBLIOTECA „BUNUL ECONOM”.

Din această bibliotecă să pot comanda următoarele broșuri:

1. »Nutrețurile ierboase, cositurile, prepararea fânului și pășunile».
2. »Economia porcilor, oilor și a caprelor».
3. »Sămânța plantelor agricole și sămănatul lor».
4. »Ingrijirea plantelor în cursul vegetațiunii. Recolta cerealelor».
5. »Economia vitelor sau Zootechnia generală».
6. »Agrologia sau cunoașterea pământurilor și mijloacele de a le îmbunătăți».
7. »Agricultura generală. — Lucrarea pământului. — Plugul, grapa tăvălugul și alte instrumente de mărunțit pământul».
8. »Ingrășemintele. Irigațiunile (udarea pământului).
- 9—10. »Prăsirea paserilor de casă (galițe hoare). Găinile, curcile găinușele (bibilicele), gășcele, rațele, porumbii (porumbeii)».
11. »Cultura cerealelor. (Grâul, săcara, orzul, ovăsul, meiul, hrișca cucuruzul (porumbul)».
12. Cartoful, napul (sfecla), inul, cânepa rapița fasolea, linteaa, mazărea, și cultura lor.
13. »Economia cailor, vitelor mari cornute și bivoliilor».

Prețul unei broșuri 30 fil. pentru România 50 bani.

Comandele să se adreseze la administrația »Bunul Econom» în Déva.

FISCHER T COMP NAGYENYED

PEPINERIE DE POMI SI VITE

150.000 Pomi Roditori
1.000.000 Sujete
1.000.000 Planta pentru gard
vin arbori de promenada, arbori de ornament, roze, fructe cu boaba, confiteri etc.

1 Million altoae de vite, vita de vile Europeanasi Amerikană cu su.

Specialitate: altoae de vita pentru desert.

Sub-
cultura
120 jug.
cat.

30.000
Pruni de Bistrita si de
Bosnia oltuiti Exem-
plare foarte frumvase

Fără
râdaclina

TIPOGRAFIE ROMÂNEASCĂ în DEVA.

Aducem la cunoștință Onoratului public din loc și jur, că am deschis o întreprindere românească de tipografie sub numele:

Tipografia „Sfântul Ioan“

a băncii industrial-economice „Industria“

strada Săcuilor nr. 18.

Arangiată fiind cu cele mai moderne litere și cu cel mai fin material, își recomană on public spre binevoitoarea atențiune și părtinire tot soiul de lucrări atingătoare de această branșă, promițind executare cu gust estetic, urgent și cu prețurile cele mai moderate precum:

Tipărituri pentru bănci:

Bilanțe --- Tabelării --- Registre

Protocoale Liste de escompt etc.

Toate tipăriturile necesare băncilor

--- le executăm prompt și ieftin. ---

Lucrări colorate precum:

Invitări pentru petreceri, pentru

cununii, bilete de logodnă, cărți

de vizită, etc., cu prețuri moderate.